

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД БАЊА ЛУКА
СКУПШТИНА ГРАДА**

А К Ц И О Н И П Л А Н

**ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ДЈЕЦЕ У КОНТАКТУ СА ЗАКОНОМ
У ГРАДУ БАЊОЈ ЛУЦИ ЗА ПЕРИОД 2018-2019. ГОДИНЕ**

Бања Лука, мај 2018. године

УВОД

Акциони план за заштиту права дјецe у контакту са законом у граду Бањој Луци за период 2018-2019. године представља наставак спровођења локалне јавне политике у области превенције малољетничког преступништва и примјене алтернативних метода поступања са дјецом у контакту са законом. Активности на дефинисању стратешких праваца ове јавне политике започеле су 2014. године, на иницијативу УНИЦЕФ-а БиХ и уз подршку партнерске организације „Биро за људска права“ из Тузле у оквиру пројекта „Правда за свако дијете“, формирањем радне групе коју је именовао градоначелник града Бања Лука Рјешењем број 12-Г-4936/14 од 05.12.2014. године. Мандат радне групе продужен је Рјешењем број 12-Г-175/17 од 31.01.2017. године, а састав радне групе чине:

1. Миленко Малиновић, Одјељење за образовање, здравство, спорт и омладину – предсједник;
2. Драшко Валан, Одјељење за културу, туризам и социјалну заштиту – члан, координатор;
3. Бојан Зеџ, ЈУ „Центар за социјални рад“, Бања Лука – члан;
4. Радмила Дашић, ЈУ „Центар за социјални рад“, Бања Лука – члан;
5. Младен Голић, дипл. психолог, ЈЗУ „Дом здравља“, Бања Лука – члан;
6. Снежана Живковић, окружни тужилац, Окружно јавно тужилаштво, Бања Лука – члан;
7. Др Мирко Живковић, инспектор криминалистичке полиције, Одсјек за крвне и сексуалне деликте, Одјељење за општи криминалитет, Сектор криминалистичке полиције, ПУ Бања Лука – члан;
8. Сандра Чанчаревић Милашин, стручни савјетник-психолог суда, Основни суд у Бањој Луци – члан;
9. Нада Росић, дипл. педагог, Пољопривредна школа Бања Лука – члан;
10. Гордана Јањић, дипл. психолог, ОШ „Доситеј Обрадовић“, Бања Лука – члан;
11. Маја Зимоња, КПЗ „Туњице“ Бања Лука – члан;
12. Јадранко Јанковић, УГ „Нова генерација“ Бања Лука – члан и
13. Никола Доронтић, УГ „Про фамилиа“ Бања Лука – члан.

Методологија ревидирања Акционог плана за период 2018-2019. укључивала је детаљан преглед резултата који су остварени спровођењем активности плана који је покривао период 2015-2017. године, за који су радна група и Одјељење за културу, туризам и социјалну политику израдили *Информацију о реализацији Акционог плана превенције малољетничког преступништва и примјене алтернативних мјера у граду Бањој Луци за период 2015-2017. године* и која је прихваћена од стране Скупштине Града на 13. сједници, одржаној 20.07. и 21.07.2017. године. Такође, дефинисани су стратешки програми и активности којим би се, на најбољи начин, одговорило на постојеће изазове у области превенције ризичних фактора, који доводе до друштвено неприхватљивог понашања дјецe и младих и промоцији и примјени алтернативних метода поступања са дјецом у контакту са законом.

Чланови радне групе су посебну пажњу посветили усклађивању планираних активности са постојећим стратешким документима за град Бању Луку, као што је Омладинска политика 2018-2022. године, гдје је дефинисан низ стратешких праваца којима се настоји утицати на смањење ризика за развој друштвено неприхватљивог понашања дјецe и младих. У обзир су такође узете постојеће могућности, односно капацитети града Бања Лука, расположиви капацитети и надлежности институција владиног и невладиног сектора које се баве питањем превенције преступништва младих, те финансијским ограничењем локалне заједнице.

Акциони план за заштиту права дјеце у контакту са законом у граду Бањој Луци за период 2018-2019. године предвидио је активности чија ће реализација допринијети јачању малољетничког правосуђа кроз стварање услова за квалитетније спровођење постојећих законских прописа и примјену алтернативних мјера према малољетним починиоцима казних дјела које још нису стављене у функцију, јачању стручних служби и професионалних капацитета стручњака који раде са дјецом и малољетницима у сукобу са законом, умрежавању институција система које се баве овом проблематиком, као и реализацији превентивних активности на спречавању и сузбијању малољетничке делинквенције и поремећаја у понашању на подручју града Бање Луке.

Радна група је препознала сљедеће изазове који се оквирно тичу локалне заједнице, породице, школе, шире јавности, затим специфичне проблеме везане за примјену алтернативних мјера, те досљеднију примјену закона:

- недостатак превентивних програма дугорочног карактера;
- неосјетљивост за проблеме ризичних група/неразвијена је грађанска одговорност;
- слаба укљученост дјеце под ризиком у ваннаставне активности;
- недовољна искориштеност Савјета ученика и Савјета родитеља;
- недовољно организовано слободно вријеме младих;
- нереално и сензационалистичко извјештавање медија о малољетним починиоцима кривичних дјела а посебно дјечи жртвама;
- недовољна комуникација и искориштеност медија на плану сузбијања и спречавања малољетничког преступништва;
- непостојање Васпитног центра - утврђивање потребе за институцијом овог типа и
- не постоје услови за примјену свих васпитних препорука.

ПРЕПОРУКЕ

- потребно је радити континуирану превенцију малољетничког преступништва на нивоу Града Бањалуке;
- сертификовати све учеснике у процесу рјешавања проблематике малољетничког преступништва, а при томе да сертификацију организује Министарство правде Републике Српске;
- неопходно је едуковати професионалце, обезбиједити им размјену искустава са професионалцима из окружења који имају релевантна искуства у јачању сектора правосуђа за малољетнике;
- потребно је створити услове за примјену свих васпитних препорука;
- потребно је јачати капацитете организација и предузећа за спровођење васпитне препоруке „укључивање у рад без накнаде...“
- потребно је иницирати активности на утврђивању потребе за отварањем васпитног центра;
- потребно је изнаћи начине којима би се омогућило школовање малољетницима који су смјештени у Васпитно-поправни дом.

АКЦИОНИ ПЛАН

**ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ДЈЕЦЕ У КОНТАКТУ СА ЗАКОНОМ
У ГРАДУ БАЊОЈ ЛУЦИ ЗА ПЕРИОД 2018-2019. ГОДИНЕ**

Стратешки циљ 1

УСПОСТАВИТИ СИСТЕМ ПРЕВЕНТИВНИХ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ УСМЈЕРЕНИХ НА СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА ПРАВИЛАН СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ ДЈЕЦЕ И ОСНАЖИВАЊЕ ДРУШТВЕНО ПРИХВАТЉИВИХ ОБЛИКА ПОНАШАЊА

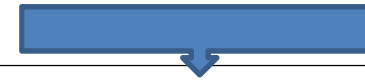

Стратешки програм 1.1.
Ојачати капацитете образовних установа за спровођење мјера превенције неприхватљивог понашања дјеце

Стратешки програм 1.2.
Развити и имплементирати програме секундарне превенције у основним и средњим школама

Стратешки циљ 2

СТВОРИТИ УСЛОВЕ ЗА ЕФИКАСНИЈУ ПРИМЈЕНУ АЛТЕРНАТИВНИХ МОДЕЛА ПОСТУПАЊА СА ДЈЕЦОМ У КОНТАКТУ СА ЗАКОНОМ

Стратешки програм 2.1.
Унаприједити услове за ефикаснију примјену алтернативних модела поступања према малољетницима у контакту са законом

Стратешки програм 2.2.
Промовисати сврху алтернативних мјера и јавних политика у области превенције малољетничког преступништва

Стратешки програм 2.3.
Ојачати капацитете за одрживу координацију и праћење активности из Акционог плана 2018-2019.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1

**УСПОСТАВИТИ СИСТЕМ ПРЕВЕНТИВНИХ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ
УСМЈЕРЕНИХ НА СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА ПРАВИЛАН СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ ДЈЕЦЕ И
ОСНАЖИВАЊЕ ДРУШТВЕНО ПРИХВАТЉИВИХ ОБЛИКА ПОНАШАЊА**

Стратешки програм 1.1.

Ојачати капацитете образовних установа за спровођење мјера превенције неприхватљивог понашања дјецe

Број активности	Назив активности	Временски рок	Носилац активности	Средства		Индикатори	
				Буџетска	Донаторска	Индикатор реализације	Индикатор успјеха
1.1.1.	Иницирати активности на добијању прегледа тренутног стања капацитета стручних служби у школама	3 мјесеца по усвајању АП	Радна група у сарадњи са Републичким педагошким заводом	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Комплетиране стручне службе у школама	Унапријеђен савјетодавни рад у основним и средњим школама
1.1.2.	Организовати обуке за стручне сараднике у ОШ и СШ, наставнике и родитеље на различите теме које се тичу превенције ризичног понашања и преступништва младих	Континуирано	Све школе у Бањој Луци у сарадњи осталим институцијама	Да	Да	Одржане обуке	Подигнута свијест стручне али и шире јавности о овом проблему
1.1.3.	Обезбиједити просторије, опремање и организацију садржаја за ученике путнике	До краја 2018. године	Градска управа и одабрана школа	Да	Да	Унапријеђени капацитети	Организоване бројне активности са дјецом у оквиру овог програма
1.1.4.	Пронаћи рјешење за омогућавање школовања штићеницима ВП дома Бањалука	До краја 2018. године	Градска управа (Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт) и КПЗ Бањалука	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Изнађено рјешење за омогућавање школовања штићеницима ВП Дома	Омогућено право на образовање за штићенике ВП дома

Стратешки програм 1.2.

Развити и имплементирати програме секундарне (селективне) превенције у основним и средњим школама

Број активности	Назив активности	Временски рок	Носилац активности	Средства		Индикатори	
				Буџетска	Донаторска	Индикатор реализације	Индикатор успеха
1.2.1.	У оквиру заједничке иницијативе „Брига за дјецу“ реализовати различите превентивне програме (у складу са програмима рада Координацијских тимова у школама)	Континуирано	Све школе у Бањој Луци у сарадњи са надлежним институцијама	Да	Да	Број спроведених програма	Подигнута свијест јавности и спровођење програма у праски
1.2.2.	Организовати едукативне радионице са савјетима родитеља на теме које се тичу превенције ризичног понашања и преступништва младих	Континуирано	Све школе у Бањој Луци у сарадњи осталим институцијама и НВО	Да	Да	Број спроведених радионица	Подигнута свијест родитеља о наведеним питањима
1.2.3.	Организовати едукацију дјеце у ОШ и СШ на теме које се тичу превенције ризичног понашања и преступништва младих	Континуирано	Све школе у Бањој Луци у сарадњи са осталим институцијама и НВО	Да	Да	Одржане обуке	Подигнута свијест ученика о овом проблему
1.2.4.	Ојачати сарадњу између школа, ЦСР и Дневног центра за дјецу у ризику	Континуирано	Дневни центар за дјецу у ризику, ЦСР школе у сарадњи са осталим институцијама	Да	Да	Број израђених индивидуалних планова за дјецу	Смањење ризичних фактора који утичу на промјену понашања код дјеце

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2

СТВОРИТИ УСЛОВЕ ЗА ЕФИКАСНИЈУ ПРИМЈЕНУ АЛТЕРНАТИВНИХ МОДЕЛА
ПОСТУПАЊА СА ДЈЕЦОМ У КОНТАКТУ СА ЗАКОНОМ

Стратешки програм 2.1.

Унаприједити услове за ефикаснију примјену алтернативних модела поступања према малолетницима у контакту са законом

Број активности	Назив активности	Временски рок	Носилац активности	Средства		Индикатори	
				Буџетска	Донаторска	Индикатор реализације	Индикатор успјеха
2.1.1.	Иницирати израду Смјерница за спровођење свих васпитних препорука предвиђених Законом о заштити и поступању са дјецом и малолетницима у кривичном поступку у РС	У току 2018.	Радна група	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Израђене Смјернице	Повећана примјена васпитних препорука и кориштење Смјерница у пракси
2.1.2.	Извршити едукацију предузећа у Бањој Луци који су се пријавили за спровођење васпитне препоруке: „Укључивање у рад без накнаде ...“	У току 2018.	ЦСР Бања Лука	Да	Да	Проведена едукација	Већа примјена ове васпитне препоруке
2.1.3.	Осигурати оптималан број сертификованих полицијских службеника за рад са дјецом у складу са ЗЗПДМКП	У току 2018. године	МУП РС	Да (Влада РС)	Не	Сертификовани службеници	Већа ефикасност у поступању са дјецом и малолетницима
2.1.3.	Осигурати оптималан број сертификованог особља ВП дома за рад са дјецом у складу са ЗЗПДМКП	У току 2018. године	КПЗ Туњице	Да (Влада РС)	Не	Сертификовано особље	Ефикаснија примјена закона
2.1.4.	Спроводити континуирану, проблемски оријентисану, едукацију стручних радника органа старатељства у складу са обавезама из ЗЗПДМКП	Континуирано	Министарство правде РС у сарадњи са ЦСР Бања Лука	Да (Влада РС)	Да	Унапријеђена знања стручних радника	Већа ефикасност ЦСР у поступању са дјецом и малолетницима

2.1.5.	Иницирати израду елабората о друштвено-економској оправданости оснивања Васпитног центра Бања Лука	Децембар 2018. године	Радна група уз подршку надлежних министарстава	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Упућена иницијатива према надлежним министарствима	Повећана свијест о потреби оснивања Васпитног центра
--------	--	-----------------------	--	------------------------	------------------------	--	--

Стратешки програм 2.2.

Промовисати сврху алтернативних мјера и јавних политика у области превенције малољетничког преступништва

Број активности	Назив активности	Временски рок	Носилац активности	Средства		Индикатори	
				Буџетска	Донаторска	Индикатор реализације	Индикатор успјеха
2.2.1.	Представити Акциони план на састанку директора актива ОШ и СШ у Бањој Луци	3 мјесеца након усвајања	Градска управа (Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт)	Не	Не	Директори актива упознати са документом	Повећана знања о постојећим активностима на рјешавању питања преступништва младих
2.2.2.	Афирмисати примјену алтернативних мјера и активности превенције преступништва дјецe и младих у медијима	Континуирано	Чланови радне група	Не	Не	Број јавних иступа чланова радне групе у медијима	Већа свијест јавности о програмима превенције и алтернативним методама поступања са дјецом и младима у контакту са законом
2.2.3.	Осигурати досљедно спровођење одредби закона које се доносе на забрану точења алкохола малољетним лицима и кретању након 23.00 сата	Континуирано	Градска управа (Одјељење за образовање, здравство, омладину и спорт у сарадњи са ПУ Бања Лука	Не	Не	Повећан број инспекцијских надзора и полицијских интервенција	Виши степен поштовања јавног реда и мира

Стратешки програм 2.3.

Ојачати капацитете за одрживу координацију и праћење активности из Акционог плана 2018-2019. године

Број активности	Назив активности	Временски рок	Носилац активности	Средства		Индикатори	
				Буџетска	Донаторска	Индикатор реализације	Индикатор успјеха
2.3.1.	Организовати редовне састанке тима за праћење и координацију Акционог плана	Квартално	Радна група	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Редовни састанци	Активности се спроводе у складу са Акционим планом
2.3.2.	Осигурати континуитет у раду радне групе кроз редовно издавање рјешења	Континуирано	Радна група	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Издано рјешење	Све надлежне институције партиципирају у раду радне групе
2.4.1.	Информисати Скупштину града Бања Лука о резултатима спровођења Акционог плана	До априла 2019. године	Радна група	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Поднесени извјештаји	Усвојена информ. и подигнута свијест о ефикасности система реаговања у случајевима дјецe и младих у контакту са законом
2.4.2.	Осигурати да Град Бања Лука планира средства у буџету за реализацију овог Акционог плана	Континуирано	Градска управа Бања Лука	Да, већ постојећа		Спровођење активности Акционог плана уврштено као критериј за додјелу буџетских средстава	Додијелена буџетска средства за реализацију активности из Акционог плана
2.4.3.	Осигурати одржив модел координације кроз потписивање Пословника о раду радне групе	До септембра 2018. године	Чланови радне групе	Нису потребна средства	Нису потребна средства	Усвојен Пословник о раду	Састанци радне групе одржавају се у складу са Пословником

Број: 07-013-328/18.

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Зоран Талић, дипл.правник